

Sukurk man tyrą širdį, Dieve, ir atnaujink manyje ištikimą dvasią. /Ps 51.12/

2008 m. vasaris Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 1 (81)
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

Prasidėjus Naujiesiems metams prisimename Viešpaties dovanas, dovanotas praėjusiais metais ir dėkojame už jas, dėkojame už visas dangiškasias dovanas, apsvarstome praėjusius metus ir jau žvelgiame į ateinančius, dažnai vadinamus „žiurkės“ metus. Išpirkti visi suvenyrai su žiurkėmis, pelėmis – taip daugelis vieni kitus sveikina ir džiaugiasi tuo, kartais net visai rimtai. Visą laiką tikėjau, kad kiekvieni metai yra Viešpaties metai, dabar galima net pagalvoti, kad išpažįstame vieną iš Rytų religijų, ar tą patogiausią ir populiariausią religiją Lietuvoje – astrologiją.

Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Jis pradžioje buvo pas Dievą. Visa per jį atsirado, ir be jo neatsirado nieko, kas tik yra atsiradę. Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa.

Šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė. (Jn 1, 1-5)

Pradžioje buvo Žodis – viskas šioje žemėje prasidėjo nuo žodžio, Viešpaties žodžio, Jo minties, Jo užmanymo. Pradėdami skaityti Bibliją nuo Pradžios knygos, mes galvojame, kad čia yra visko pradžia: pirmiausia Dievas sukūrė dangų ir žemę, tačiau Naujasis Testamentas patikslina ir paaiškina, kaip tai buvo padaryta ir kaip viskas turi vykti dabar ir ateityje.

Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Viskas prasidėjo nuo Dievo, nuo Jo Žodžio – Dievas tarė ir įvyko! Dievo Žodžio stebuklai vyksta ir dabar, todėl Jo Žodžiu turime pradėti ir šiuos, Viešpaties metus. Kaip Tėvas pradėjo savo Žodžiu sukurdamas dangų ir žemę, mes turime kiekvieni metus, kiekvieną

dieną pradėti Viešpaties Žodžiu ir malda Jam, mūsų Kūrėjui ir Jo Sūnui – Išganytojui mūsų. Dievo Žodis yra visko pradžia.

Šie metai prasidėjo pabrangusiu kuru, alkoholiu, kitais produktais, nors valdžia ir ramina padidintais atlyginimais, pensijomis. Daug kas dar nespėja suvokti, jog kažkas pasikeitė – prasidėjo kiti metai, kažkas įvyko. Reikia perplanuoti šeimos biudžetą, firmų balansus, su prasidėjusiais metais keičiasi ir sąlygos. Reikia priprasti prie naujųjų sąlygų. Ar tos sąlygos bus geresnės ar prastesnės, ne mums spręsti, nes, nors mes ir planuojame, tačiau Dievas dažnai pasijuokia iš mūsų planų. Jis viso ko Kūrėjas ir tik Jo valia gali kas nors keistis, ir tas nepriklauso nuo kalendorinės datos, nors mes dažnai mėgstame prisirišti prie jos.

Mėgstame būti labai protin-gais, suskaičiuoti, nustatyti ir net numatyti kai kuriuos reiškinius. Vieni suskaičiavo Kristaus antrojo atėjimo laiką, Paskutinįjį Teismą – tačiau Dievas pasijuokė iš tokio skaičiavimo ir nepakluso tokiems skaičiuotojams. Kiti skaičiuoja Vi-satos sukūrimo pradžią, tačiau ir šie skaičiavimai dažniausiai būna paneigiami. Mes tikrai nežinome ir nesuprantame Viešpaties laiko ar Jo laikrodžio, mes nežinome, ar Viešpaties diena, kai Jis kūrė dangų, paskui žemę, tęsėsi 24 va-landas? Manychia žymiai daugiau, tikriausiai metų metus, daugelį tūkstantmečių, todėl tikrai nega-lime išaiškinti tikrosios pradžios, tikrai negalime lyginti žmogiš-kojo proto, žinių, sugebėjimų su Dieviškąją visagalybe. Viešpats mums duoda nuorodas, duoda ir gabumų suprasti tas nuorodas, suprasti tiek, kiek mums reikia ir kiek mums užtenka, o kas daugiau, tegul lieka pas Jį virš žmogiškojo supratimo ribų. Dievas mums pirmiausia siunčia Žodį, kuriuo turime vadovautis, skaityti, klausyti ir skelbti. Nuo jo pradėti metus, dieną, darbą, kelionę, pramogą ar poilsį, juo turime ir pabaigti ir padėkoti už jį – Viešpaties Žodį, kuriame surandame Jį Patį, nes ir **Žodis buvo Dievas**. Jis buvo visada, kaip Dievas amžinas, visada buvo ir visada liks, taip ir Dievo Žodis yra amžinas – visada buvo ir visada liks.

Mes nusistatome metų pradžią, mums taip patogiau, nusistatome kalendorinių metų, bažnytinių metų, mokslo metų, „žiurkės“ metų – jie pagal Rytų kalendorių vasario pradžioje turėtų prasidėti, bet Lietuvoje jau prasidėjo?! Mums taip patogiau, tačiau Dievas neturi pradžios, Jis visada buvo. Ir Žodis visada buvo, ką Jono Evangelijos eilutės patvirtina: **PRADŽIOJE BUVO ŽODIS** – ne atsirado, o buvo, seniai buvo, nežinome kiek seniai, bet žinome, kad jau buvo. Kiek betoltume į amžinybės su-pratimo praeitį, kiek tai daryti leis mūsų ribotas protas, vis tiek atsi-dursime ten pat – Žodis jau buvo ir Dievas jau buvo. Mes ir mūsų

protai nepajėgūs suprasti daugiau, nei mums leidžiama. Ir neturime to daryti ir stengtis.

Šiuos metus pradėdame su baime apie didėjančią infliaciją, apie nuvertėjančias santaupas, galvojame apie savo materialius dalykus ir mums darosi neramu, baisu, pradėdame abejoti, tačiau norėčiau priminti Heidelbergo Katekizmo pirmąjį klausimą: kas yra mano vienintelė paguoda gyvenant ir mirštant? **Juk aš ne pats sau priklausu, bet esu mano ištiki-mojo Išganytojo nuosavybė**, ir visos sukauptos gėrybės, materialinės ir dvasinės, visi turtai ir pasiekimai, kuriais kartais didžiuojamės, saugome, nerimaujame dėl jų, yra ne mūsų, o mūsų Dangiškojo Tėvo, kuris laikinai leido jais naudotis. Tai supratę, tikrai nebepergyven-sime ir rasime ramybę. Pradėsime metus ne nuo nuostolių ar pelno skaičiavimo, ne nuo iš to sekančio džiaugsmo (ar nuoširdaus?) ar nusivylimo, bet nuo Žodžio, kuris buvo ir pradžioje, kuris yra visur ir kuris bus visada, tik Jį priimkime, pabandykime suprasti, teisingai suprasti ir paprašykime Viešpaties pagalbos šiame supratime.

Juk Viešpats – Visagalis, Jis daro stebuklus. Galvodamas apie ateinančius metus, apie rūpesčius, apie problemas apie didelius ir mažus įvykius, šeimoje ir pasau-lyje, mąstau ir apie Dievo galybę, kaip Jis viską staiga keičia ir kaip viską palieka taip pat. Skaityda-mas kun. A.Balčiausko Naujame-tinį pamokslą, pamačiau didžiulį žmogiškųjų problemų, gyvenimo ir pragyvenimo lygio skirtumą tada ir dabar, tačiau kartu ir tiek daug bendro. Juk Dievas yra Visagalis ir toks universalus. XX a. V de-šimtmetis Lietuvai, jos žmonėms, visiems tikintiesiems buvo tikrai nelengvas – sovietinė okupaci-ja, sąžinės laisvės apribojimai, ateities nežinomybė. Tačiau tada dvasininkų iškelti šūkiškai lygiai taip pat aktualūs šiandien – **arčiau prie taikos, teisingumo, dorovės, tikrojo žmogiškumo. Arčiau, Dieve, prie Tavęs**.

Kaip ir prieš šešiasdešimt metų buvo minimos šeimyninės

problemos, nesutarimai, barniai, to netrūksta ir dabar, nors mūsų materialinė padėtis žymiai geres-nė nei tada; rodos nieko netrūksta, trūksta tik supratimo, meilės, pasitikėjimo. Tada vyko karai, buvo didžiulė įtampa tarp Rytų ir Vakarų, tarp politinių santvarkų, ideologijų skirtumai, tas vyksta ir dabar – dėl ekonominės įtakos, dėl dominavimo pasaulyje, dėl religinių skirtumų.

Vienintelė išeitis tame yra da-bar, ta pati išeitis buvo ir tada - kun. A.Balčiausko tarnavimo metu, tas šūkis lygiai taip pat tinka dabar – „**Artinkimės prie Dievo ir Dievas artinsis prie mūsų**“.

Ši metų pradžia turėtų būti pradžia su Dievo Žodžiu, kuris yra, tačiau gal dar neatrastas kažkieno širdyje. Tegul šie metai būna tiems abejojantiems atradimu, artėjimu prie Dievo, kuris tikrai tuo pačiu atsakys, tegul būna šiomet atver-tos visų širdys Dievo Žodžiui ir Jo veikimui, tegul būna tiesiamas Tikėjimo kelias visiems, kurie neranda jo, kuriems jis dar tik takelis. Kad Dievo Žodis būtų ir mūsų visų darbų ir minčių pradžia, nuraminimu nesėkmėms ištikus ir paguoda nelaimėje. To melžiame ir nuoširdžiai prašome.

Artinkimės prie Dievo ir Die-vas prie mūsų artinsis, Dievas - Jėzus yra šviesa, o **šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė**. Jei priimsime Dievo Žodį, jei atver-sime širdis Jam, klausysime ir skelbsime, tamsa neužgoš mūsų ir mūsų tikėjimo, nekils abejonių, ištikimybės Dievui niekas nepa-lauš. Jėzus šviečia ir dabar, labai ryškai šviečia, tik daugelis slepiasi šešėlyje, bijo, gėdijasi, nesupran-ta, nepripažįsta Jo viršenybės, Jo visagalybės prieš asmeninę, žmo-giškąją tuštybę. Artinkimės prie Dievo kartu su kiekvienais metais, su kiekvienų metų pradžia, kad metų pabaigoje dėkodami Dievui prisimintume ne savo nuopelnus, o Jo malonės dovanas ir Jo veiki-mą mumyse. Amen.

Diak. Raimondas Stankevičius

JEI NETURI SAVO PATIES TIKĖJIMO, NĖRA IR EKUMENIJOS

Ekumenija yra bendravimas tarp krikščionių bendrijos narių. Reformatai turi tinkamą tam žodį – surinkimas. Norint geriau suvokti kas yra ekumenija, reikia pasižiūrėti į šaknis, t.y. apie ką kalbama, koks diskursas. Norint jaustis ekumenišku, reikia žinoti, kas pats esi ir ką tu tiki.

Tavo tikėjimo pradžia yra:

1. Monoteizmas, kurį sugalvojo ne žydai, bet Vienatinis Dievas, kuris yra tai apreiškęs per savo Žodį;

2. Monoteizmas – ne šiaip sau požiūris apie visatos atsiradimo pirminę priežastį, pavadintą Dievu, bet tai, kad Dievas yra mano Viešpats. Tai reiškia, kad Jis ne dvasinė abstrakcija, bet Asmuo, kuris nėra abejingas tam, kaip aš ir tu elgiamės su aplinkiniais ir duotu gyvenimu.

3. Dievas duoda įsakus ir nurodymus, bet žmonės jų nelabai gerai laikosi – nesugeba ar nenori.

4. Dievas gelbėja pasaulį pasiūdamas savo Sūnų, kurį žmonės kankindami užmuša. Dievo Sūnus mirė už daugelį jų nuodėmėms atleisti. Jis pasiaukuoja už mus. Dievas Jį prikėlė. Dievo Sūnus buvo prikeltas, Jis liepė savo mokiniams mokyti žmones visko, ko Jis pats mokė: liepė krikštyti žmones, sakramentiniu būdu dalyvauti Komunijoje. Tada Jis bus su mumis per amžius.

5. Tai reiškia, kad tikėdami į Vienatinį Dievą mes, KRIKŠČIONYS, tikime į savo gyvenimo prasmingumą: per Kristų mes turime viltį būti išganytais. Bažnyčią – ekumenę – surinkimą – surenka ne kunigai, ne pinigai, ne kas kitas, o Dievo Žodis ir Kristus.

6. Tokiu būdu ekumenė – surinkimas yra Kristaus bendruomenė, dar vadinama Kristaus kūnu žemėje.

7. Ekumenizmas – tai skirtingų konfesijų krikščionių bendravimas, akcentuojant tuos dalykus, kurie yra BENDRI.

Krikščionių konfesijos gerokai skiriasi: papročiai, išpažinimas, skirtingų dalykų skirtingas akcentavimas. Tačiau, nepaisant to, visus krikščionis sieja bendro tikėjimo išraiška, kuriai yra būdingi maždaug šie 7 punktai. Ekumenizmas yra privalomas, norime to ar ne. Evangelija į tai nurodo, kaip į priesaką.

Susidaro įdomi situacija – ekumenija galima tik ten, kur yra tikra pagarba kitoki tikėjimą išpažįtančiam žmogui. O tikra pagarba gimsta tik iš to, kuris žino, gerbia savo konfesijos išpažinimą. Kitaip išsireiškus – ekumenišku gali tapti tik tas, kas nuoširdžiai tiki Kristumi per savo konfesijos išpažinimą. Jei neturi savo paties tikėjimo, nėra ir ekumenijos, nėra pagarbos kitokiam tikėjimui!

Bendraudant su kitų religijų atstovais, nėra ir negali būti ekumenijos ta prasme, kokia ją reikėtų suvokti. Reikia pagarbiai žvelgti į kitą žmogų, nes jis taip pat Visagalio akivaizdoje bei Jo planuose, bet reikia žinoti, kuo pats tiki ir į ką sudedi savo viltis. Galima elgtis pagarbiai, bet būtina žinoti, kas tau galima ir kas negalima religijų dialoge.

Pavyzdžiui, mes galime suvokti, atpažinti ir išgyventi tam tikra tikėjimo bendrumą su judėjais, karaimais ar musulmonais pagal punktus 1, 2 ir, iš dalies, pagal 3-ąjį punktą. Bet ne toliau. Kas man iš to, kad Dievas yra vienatinis, kad Jam ne tas pats, kaip mes gyvename?

Labai svarbus yra būtent kitas klausimas: „Kaip ir ką toliau daryti gyvenimo ir mirties akivaizdoje?“

Čia jau sunku, reikia labai stengtis norint surasti dar kažkokio bendrumo jų ir mūsų tikėjimo išpažinimuose.

Esti religijų ir tikėjimo išraiškų, kuriose su mūsų tikėjimu yra bendras, ir tai tik dalinai, tik vienas pirmasis punktas.

Esti tikėjimo išraiškų, kuriose nėra ir to pirmojo punkto. Pvz., galybė indiškų kultūrų, zoatrizmas, budizmas, madinga Kastanedos knygų šamanų mistika ir visokie šamanizmai, t.t. ir t.t. Tokiu atveju jau yra sunku kalbėti ir apie religijų dialogą, galima galvoti tik apie bendrą žmogišką jausmą, solidarumą, pagarbą, bendrą biznį, pasaulietinius įstatymus ir kt., stiprinimą šių pozityvių ir reikalingų dalykų, bet ne daugiau.

Gal viso to pilnai pakanka ir mums, ir pasauliui? Labai abejoju. Netikiu, kad pakanka.

Tikiuosi, kad paaiškinau apie bendrystes ir skirtumus.

Jūsų Kristuje
kun. TOMAS

MALDŲ UŽ KRIKŠČIONIŲ VIENYBĘ SAVAITĖMS - 100 METŲ

Kaip kasmet, nuo sausio 18-osios iki 25-osios, visame krikščionių pasaulyje meldžiamasi už vienybę. Šių metų maldų už krikščionių vienybę savaitė buvo ypatinga, nes kartu buvo minimos šios kasmetinės iniciatyvos 100-osios metinės.

Pirmąją maldos už krikščionių vienybę savaitę 1908 metų sausio 18 – 25 dienomis Niujorke surengė amerikiečių episkopai (taip vadinama JAV anglikonų Bažnyčia) kunigas Paul Wattson. Kun. Wattsono įkurta bendruomenė, pavadinta „Susitaikymo bendrija“, perėjo į katalikybę.

Jų iniciatyva 1916 metais popiežius Benediktas XV maldų už krikščionių vienybę savaitę įvedė ir katalikų Bažnyčioje. Koordinuoti įvairių Bažnyčių maldas už vienybę ir jas rengti tuo pačiu metu pradėta 1935 metais. Iniciatyva buvo pavadinta „Visuotinė maldų už krikščionių vienybę savaitė“.

Nuo 1968 metų tokios maldos savaitės turi bendrą temą, kurią kartu suderina įvairias krikščioniškas konfesijas vienijanti Ekumeninė Bažnyčių Taryba ir Popiežiškoji krikščionių vienybės taryba.

Ekumeninė Bažnyčių Taryba (arba Pasaulinė Bažnyčių Taryba) šiuo metu vienija 347 Bažnyčias ir bendruomenes visuose kontinentuose, daugiausia priklausančias protestantiškai tradicijai.

Po Vatikano II susirinkimo buvo užmegzti svarbūs, nors ir ne visada tolygūs, ekumeniniai kontaktai tarp Romos katalikų Bažnyčios ir Ekumeninės Bažnyčių Tarybos. Jai vadovauja generalinis sekretorius pastorius Samuel Kobia, kuris šiais metais dalyvavo Romoje vykusiose Maldos už krikščionių vienybę savaitės iniciatyvose.

Jis ta proga Romos laikraščio korespondentui pasakojo apie Ekumeninės Bažnyčių Tarybos veiklą per šešias dešimtis jos gyvavimo metų: iš pradžių Taryba buvo įkurta Europos ir JAV Bažnyčių iniciatyva. Bet netrukus

Bažnyčių Taryba išaugo ir 1961 metais tapo tikrai pasauline.

Visuotinė asamblėja 1968 metais Upsaloje (Švedija) pakeipė Tarybos veiklą socialinio išipareigojimo link, padarant prioritetais kovą prieš rasizmą ir neteisingumą.

Pastorius Kobia, atsakydamas į klausimus apie ekumenizmo raidą per dešimtmečius, pabrėžė, kad iniciatyva – Maldos už krikščionių vienybę savaitė – XX amžiaus pradžioje tapo iššūkiu priešiškiui ir neapykantai, varžyboms, pastūmėjusioms krikščioniškas valstybes link I Pasaulinio karo. Tuo metu dar niekas neišivaizdavo, kad liuteronai,

*Suomijos Turku liuteronų vyskupas
Kari Makinen.*

anglikonai, reformatai po kelių dešimčių metų kartu darbuosis Pasaulinėje Bažnyčių Taryboje, kad po Vatikano II susirinkimo atsiras svari ekumeninio bendradarbiavimo su Romos katalikų Bažnyčia patirtis.

Pastorius Kobia taip pat akcentavo ekumenizmo rimtumą ir aktualumą kiekvienam. Tai nėra tik tolimesnė teorinė problema, tik sąvokų apibrėžimai, bažnytinio funkcionieriaus problema. Ne! Krikščionių vienybė gali nulemti gyvenimą, tad ir mirtį. Vienybė yra privaloma Bažnyčios liudijimui pasaulyje.

Šiometinės maldų savaitės už krikščionių vienybę tema - apaštalo Pauliaus Pirmojo laiško tesalonikiečiams žodžiai: „Be paliovos melskitės“ (1Tes 5,17).

Romoje šių metų maldų už krikščionių vienybę savaitė buvo pradėta sausio 17-osios pavakare ekumeninėmis pamaldomis seserų Brigittečių vienuolyne, Romos Farnese aikštėje.

Joms vadovavo Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Walter Kasper ir Suomijos Turku liuteronų vyskupas Kari Makinen.

„V.r.ž.“ inf.

*Popiežiškosios krikščionių vienybės
tarybos pirmininkas kardinolas
Walter Kasper*

Maldų už krikščionių vienybę savaitės paskutinėse ekumeninėse pamaldose katalikų bažnyčioje pamokslavęs sekmininkų pastorius Linas Šnaras kalbėjo, jog Bažnyčios vienybė yra pasiekama tik veikiant Šventajai Dvasiai.

KLAIPĖDOJE

2008 m. sausio 24 d. ekumeninės pamaldos vyko Klaipėdos universiteto teologijos katedros Evangelijos koplyčioje. Pamaldas laikė Romos katalikų Bažnyčios Telšių vyskupas dr. J. Boruta, Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupas M. Sabutis ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios „*Unitas Lithuaniae*“ gen. superintendentas kun. R. Mikalauskas. Be skirtingų konfesijų kunigų ir studentų, pamaldose buvo universiteto rektorius prof. habil. dr. V. Žulkus, studijų departamento direktorius doc. dr. A. Masiulis, humanitarinių mokslų fakulteto dekanas doc. dr. R. Balsys, katechetikos katedros vedėjas kun. doc. dr. A. Ramonas ir teologijos katedros vedėjas dr. A. Baublys. Per pamaldas giedojo Editos Fiodorovos suburtas Teologijos centro jaunimo choras, dirigavo Gintarė Milkerienė.

ŠAKIUOSE

Sausio 20 d. ekumeninės pamaldos už krikščionių vienybę vyko Šakių evangelikų liuteronų bažnyčioje. Pamaldas laikė ev. liuteronų klebonas Virgilijus Kelertas, katalikų klebonas Sigitas Matusevičius. Giedojo Šakių Šv. Jono Krikštytojo katalikų bažnyčios choras.

ŠILUTĖJE

Antri metai iš eilės Šilutėje ekumeninių pamaldų organizatoriais tapo Šilutės evangelikų liuteronų parapija. Ekumeniniam maldų vakarui vadovavo kun. Remigijus Šemeklis.

Susirinkusieji giedojo krikščioniškas giesmes ir kartu su dvasininkais skaitė liturginius tekstus.

„Malda, kai kartu po vienu stogu meldžiasi skirtingų konfesijų dvasininkai ir tikintieji, Šilutėje yra lyg pirmosios kregždės. Ji nuteikia pakiliai ir optimistiškai. Peržengus per savo aroganciją ir teisumą, pastebi, kad kiekviena krikščioniška Bažnyčia, kiekviena tradicija, per laiką yra sukaupusi turtingą dvasinio paveldo lobyną. Todėl, kartais net pradedi abejoti, ar kadaise įvykę (ir iki šiol tebevykstantys) susiskaldymai, yra Bažnyčios kraujuojančios žaizdos, o gal priešingai - palaiminimas, teikiantis viltį tolimesnei krikščionybės egzistencijai? Gal tarp krikščionių vykstanti nedidelė konkurencija, lenktyniavimas, noras patikti Dievui, surasti Evangelijos skelbimui naujesnių būdų, gal kaip tik yra postūmis geriau darbuotis Dievo Karalystės ir mūsų tautos gerovės labui? Smagu, kai krikščionys nori ne užsidaryti savo Bažnyčioje ir savo įsivaizduojamame teisme, bet nori pasidalinti savo patirtimi, pažinti kitokio tikėjimo žmogų. Iš to laimime visi“, - kalbėjo liuteronų kun. Remigijus Šemeklis.

Bendra malda tarp įvairių evangelikų konfesijų dvasininkų ir tikinčiųjų Klaipėdos krašte ne naujiena. Prūsijoje reformatų ir liuteronų Bažnyčios netgi buvo sujungtos į vieną Evangelikų Bažnyčią. Tai įvyko 1817 metais minint 300-tąjį Bažnyčios Reformacijos šventės jubiliejų. Liuteronų kunigų: M. Mažvydo, J. Bretkūno, K. Donelaičio bei daugybės kitų literatūrinis ir dvasinis paveldas seniai peržengė konfesines ir religines ribas bei tapo visos tautos ar net viso pasaulio bendru turtu.

Šiomet pirmą kartą į maldą už krikščionių vienybę įsijungė ir Šilutės šv. Kryžiaus Romos katalikų

parapija. Antrą kartą dalyvavo Šilutės laisvųjų krikščionių ir Šilutės Evangelijos Bažnyčios pastoriai bei tikintieji.

ŠIAULIUOSE

Sausio 20 d. Šiaulių krikščioniškos bendruomenės rinkosi į ekumenines pamaldas Jungtinėje metodistų bažnyčioje, į kurią susirinko tikintieji bei jų dvasininkai iš „Tiesos žodžio“ bendruomenės, liuteronų, katalikų Šv. Jurgio parapijos bažnyčių ir Šiaulių kamerinis mišrus choras „Bičiuliai“.

Metodistų bažnyčios pastorius Kingsley Haldenas pradėdamas pamaldas sakė, kad savo bažnyčią jie pavadino šventojo evangelisto Luko vardu, trokšdami, jog ji gydytų žaizdas, kurios kamuoja krikščioniškas bendruomenes, klaidina ir trukdo joms sutarti, drauge veikti ir melstis. Pastorius paskelbė pamaldų temą: „Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, viena Bažnyčia“.

Bažnyčios „Tiesos žodis“ pastorė Anželika Krikštaponienė pasidžiaugė, kad jau devinti metai Šiauliuose švenčiama krikščionių vienybės savaitė. Ji kasmetinius ekumeninius susirinkimus pavadino „giminių suvažiavimais“, nes į juos susirenka Dievo, to paties Tėvo, vaikai.

Ekumeninių pamaldų Panevėžyje dalyviai (iš kairės): Kristaus Karaliaus Katedros klebonas kun. Tomas Skrudupis, Naujamiesčio klebonas kun. Algirdas Dauknys, Švč. Trejybės bažnyčios vicerektorius kun. Rimantas Kaunietis, evangelikų liuteronų kunigas Arvydas Malinauskas, evangelikų reformatų kunigas Julius Norvila ir vyskupo generalvoikaras kan. dr. Robertas Pukenis

Visuotinė kunigystė

Pagal ištraukas iš Žanetos Lazauskaitės išversto Uwe Siemon-Netto straipsnio „Darbas yra mūsų pašaukimas“, išspausdinto Tikėjimo Žodžio Bažnyčios internetinėje svetainėje www.btz.lt

Liuteronai tiki, kad Dievas dalyvauja kiekvieno žmogaus kasdieniame darbe. Kiti krikščionys, ne liuteronai, gali klausyti: „Ką tu turi omeny, vadindamas mane krikščionių kunigu, jei darbe aš negaliu skelbti Dievo žodžio? Kodėl vadini mane kunigu, jei nori, kad aš tik rašyčiau, kepyčiau duoną, pilotuočiau lėktuvą ar ištroškusiam vyrui bare patarnaučiau, pateikdamas jam bokalą alaus? Kas tai per kunigystė? Nori, kad aš būčiau krikščionis, bet elgiausi kaip ne krikščionis?“

Dviguba pilietybė

Neįmanoma suprasti šio mokyimo apie pašaukimą ir nepaprastai didelės jo reikšmės mūsų dienoms, nesusipažinus su „dviejų karalysčių“ doktrina, kuri yra pamatinis jų (evangelikų – red.) teologijos akmuo. Trumpai tariant, ši doktrina sako, jog kiekvienas krikščionis turi „dvigubą pilietybę“: iš vienos pusės, krikščionis gyvena dvasinėje „teisiųjų karalystėje“ – Dievo karalystėje. Tai Kristaus išpirkta karalystė, evangelija ir bažnyčia. Čia mes esame nusidėjėliai, kuriems atleistos nuodėmės. Čia mes gyvename atsipalaidavę, švęsdami su Viešpačiu ir laisvai priimdami Jo malonę, nes čia Viešpats per Jėzų apreiškė mums save. Ši realybė amžina ir beribė, ir bus įvertinta Dievo karalystėje.

Iš kitos pusės, krikščionys gyvena ribotame, žemiškame pasaulyje – sekuliarioje (pasaulietiškoje) visuomenėje. Tai taip pat Dievo karalystė ir apie tai negalima kalbėti su panieka. Tačiau šiam „kaukių baliui“ vadovauja Dievas ir vadovauja slapta, per žemiškus

vadovus, kurie yra Jo „kaukės“, kaip sakė Martynas Liuteris. Ši karalystė, kuri laikų pabaigoje išnyks, yra įstatymo valdžioje; čia vadovujamasi protu, o protas yra Dievo dovana, įgalinanti mus rasti savo kelią šiame gyvenime. Protas, ne evangelija, gali pasakyti, kaip gerai iškepti duoną, sutaisyti vandentiekį ar išspręsti kokią bylą teisme.

Šioje, žemiškoje, karalystėje, su meile tarnaudami vieni kitiems, mes atliekame savo, kaip kunigų, bendrąsias pareigas, nors kartais galime ir klysti (juk esame žmonės). Mes darome klaidų, bet randame paguodą, žinodami, kad mylintiems Dievą galiausiai viskas išeina į gera, kaip kalėjimo kameroje prieš tapdamas nacių kankiniu ant sienos užrašė Dytrichas Bonhoeferis. Nors mes neturėtume eiti nuodėmingo pasaulio keliais, mes pašaukti darbuotis jame, nes kitaip mes nepaklusime nematomam, už viso to esančiam Dievui. Jis sukūrė mus kaip bendraautorius, kad būtume Jo partneriai, triūsiantys besitęsiančiame kultūrinio atsinaujinimo procese. Kai perduodame meilę kitiems, kai ariame žemę, kuriame šeimas, kuriame naujus vaistus, mokome jaunąją kartą, ką nors išrandame,

slaugome sergančius, mes esame Jo sąjungininkai ir bendradarbiai.

Karalystės kunigai

Ši mintis, kad darydami savo kasdienes darbus mes esame kunigai, lygūs tarnaujantiems bažnyčioje, atneša laisvę, ypač kai suvokiame, kad kituose savo namuose – Dievo karalystėje – mes jau esame atpirkti. Šia teologija Liuteris sulygino pasauliečius tikinčiuosius su tradiciniais kunigais, pamokslininkais ir kitais dieviškoje tarnystėje tarnaujančiais žmonėmis, ir taip padėjo pamatą modernios demokratijos idėjoms. Ir tai visiškai atitinka Bibliją. Taigi, šioje netobuloje aplinkoje, kurioje klesti nešvari politika ir kvaili pokalbių šou, mes esame „karališkoji kunigystė“, Dievo išrinktoji tauta, Jo nuosavybė, kaip savo laiške rašė apaštalas Petras (1 Pt 2, 9).

Kaip besislepiancio Dievo atspindžiai, mes atliekame savo, kaip kunigų, pareigas, balsuodami rinkimuose, gamindami maistą savo šeimai, dirbdami kirpėjais ar apskaitininkais, ar ginklu kovodami ir užimdami priešų pozicijas Irake. Mes esame kunigai, kai kuriame grožį, pasitelkdami muziką ar kitas meno rūšis, kai mokome taip pat elgtis jaunąją kartą ir kai žavimės grožiu, kuris kartais Šventajame Rašte vartojamas kaip sinonimas Dievui. Mes esame kunigai iki pat to momento, kai paskutinį kartą prie mūsų su meile palinks gydytojai ir slaugės, draugai ir šeimos nariai.

Liuterio doktrina apie dvi karalystes išlaisvina mus tarnauti, būnant gerais kepytojais, žurnalistais ar apskaitininkais.

PANEVĖŽYJE

Panevėžyje krikščionių vienybės pamaldos vyko sausio 20 d. Panevėžio Šv. apaštalo Petro ir Povilo katalikų bažnyčioje, dalyvavo katalikų, ev. liuteronų, ev. reformatų, stačiatikių bendruomenių krikščionys ir dvasininkai. Šiose pamaldose Panevėžio ev. reformatai giedojo iš reformatų giesmyno 230 giesmę. Kun. diakonas J. Norvila, sakydamas pamokslą „Be paliovos melskitės“, kalbėjo, kad Panevėžy-

je pirmąkart į vienybės pamaldas buvo susirinkta 1999 m. sausio mėn. 24 d. Marijonų koplyčioje. Nuo tada pamaldos laikomos kasmet ir tapo neatšaukiama Panevėžio krikščioniškųjų bažnyčių dvasinio gyvenimo dalimi. „Mes, įvairių Panevėžio bažnyčių ir iš toliau atvykę tikintieji, liudijame čia maldos galybę, kuri gali pakeisti pasaulį. Susirinkome vykdyti esminės krikščionių misijos pasaulyje – maldos, kuri išreiškia mūsų vienybę su Viešpačiu ir vieni kitais,

savo broliais ir sesėmis Kristuje. Mes skelbiame visa apimančią viltį mūsų bažnyčioms Panevėžyje ir toliau. Malda sudaro prielaidas abipusei meilei, vidinei ramybei bei vilčiai, kad Viešpaties valia išsipildys pasaulyje ir tikinčiųjų bendruomenėse“, – sakė kun. diakonas Julius Norvila.

Informaciją pagal spaudą ir interneto svetainių straipsnius parengė Dalija Gudliauskienė

Vilniaus Evangelikų reformatų Sinodo bibliotekai – 450

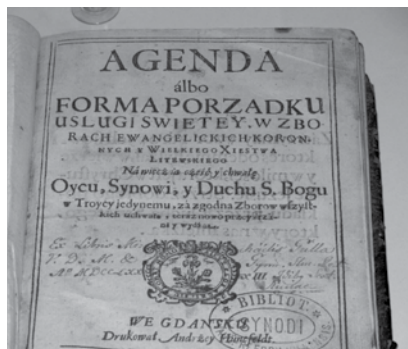
2007 m. gruodžio mėn. 27 d. Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje įvyko mokslinė konferencija, skirta Vilniaus evangelikų reformatų Sinodo bibliotekos 450 metų jubiliejui. Rengiant šią svarbią konferenciją talkino ir Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia.

Atidarymo žodį drauge su LMA bibliotekos direktoriumi dr. Juozu Marcinkevičiumi tarė ir Lietuvos evangelikų reformatų generalinis superintendantas kun. Rimas Mikalauskas.

Konferencijoje iš viso buvo perskaityta 10 mokslinių pranešimų. Juos skaitė LMA bibliotekos darbuotojai: Mindaugas Simanavičius „Privilegijos, suteiktos Lietuvos evangelikų reformatų Sinodui“, dr. Daiva Narbutienė „Vilniaus evangelikų reformatų Sinodo bibliotekos Lituaniška“, Violeta Radvilienė „Vilniaus evangelikų reformatų Sinodo bibliotekos XVI a. knygos Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje“,

Saulius Žilys „Lietuvos evangelikų reformatų dokumentai Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje“ ir kt. Pranešimus skaitė ir ev. reformatų Bažnyčios atstovai – dr. Mykolas Mikalajūnas „Lietuvos reformatų bažnyčios Sinodas: istorinė apžvalga“, dr. Arūnas Baublys

„Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo politika dėl jam pavaldžių bibliotekų 1794–1914 metais“. Visi pranešimai buvo įdomūs ir informatyvūs, konferencijos pabaigoje sukėlė įdomią diskusiją. Dalyvių pageidavimu buvo nutarta pranešimus išleisti atskira knyga.

Pasibaigus I konferencijos daliai, bibliotekos fojė buvo atidaryta paroda „Vilniaus evangelikų reformatų Sinodo bibliotekai – 450“. Joje buvo eksponuotos bibliotekos fonduose saugomos ypač retos ir vertingos knygos – Brastos Biblija¹, Didžioji Agenda, kitos kunigaikščių Radvilų laikais išleistos knygos, senieji giesmynai – Kancionolai. Susirinkusius su ekspozicija supažindino bibliotekos darbuotoja Violeta Radvilienė. Renginį pajavairino chormeisterės Janinos Pamarnackienės vadovaujamas Vilniaus reformatų choras „Giesmė“, pagiedojęs V. Jakubėno „Tyloj Tu Švenčiamasis“, Camille Sain-Saens „Garbę giedokite Viešpačiui Dievui“ ir Kalėdų giesmę „Angelus girdėjome“.

Dr. Renata Bareikienė

¹ Brastos Biblija – Mikalojaus Radvilos Juodojo Lietuvos Brastoje įsteigtoje spaustuvoje 1563 m. išleistas Biblijos vertimas lenkų k. – poligrafijos šedevras. Tai pirmasis Lietuvoje Biblijos leidimas šnekamąja kalba. Šaltinis: www.mab.lt/evangeliku/03.html.

Liuteronų giesmynas „Krikščioniškos giesmės“

Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčioje – ypatingos svarbos įvykis: išleistas naujas giesmynas „Krikščioniškos giesmės“. Siekiant parodyti ryšį su Bažnyčios paveldu, knyga pavadinta pirmojo lietuviškojo M. Mažvydo parengto giesmyno „Giesmės krikščioniškos“ vardu.

Tai pirmasis giesmynas su natomis po šimtmečių pertrūkio (su natomis giesmių knygos leistos XVI-XVII a.). Kaip nurodo „Pratarmėje“ kun. dr. Darius Petkūnas: „Šiuo giesmynu tęsiama sena liuteronų giedojimo tradicija, kurios pamatus padėjo kunigai M. Mažvydas, J. Bretkūnas, D. Kleinas, L. Zengštokas, Fr. Kuršaitis ir daugelis kitų“. Rengiant šias „Krikščioniškas giesmes“, remtasi ir vėlesniais giesmynais: 1936 m. spausdintu Klaipėdoje, 1957 m. – išėivijoje, 1991 m. vyskupo Jono Kalvano (senj.), į leidinį įtraukta ir naujai išverstų giesmių. „Krikščioniškos giesmės“ nuo šiol tapo vieninteliu Lietuvos ev. liuteronų liturgijoje naudojamu giesmynu. Knygoje, be 580 atnaujintų ir naujų giesmių, taip pat spausdinama liturgija, rytmetinių ir vakarinių pamaldų tvarka, litanija, psalmynas, maldynas, M. Liuterio „Mažasis Katekizmas“, liturginis kalendorius ir kiti bažnyčios nariams reikalingi liturginiai tekstai.

Giesmynas – penkiolikos metų kruopštaus darbo rezultatas. Šiam darbui dar 1992-aisiais vyskupas Jonas Kalvanas (senj.) subūrė komisiją, po jo komisijos pirmininko postą perėmė vyskupas Jonas Kalvanas (junj). Deja, jie naujojo giesmyno nesulaukė. 2008 m. sausio 12 d. per iškilmingas pamaldas įvesdamas naująjį giesmyną, LELB vyskupas Mindaugas Sabutis dėkojo už ilgametį triūsą nepailstančiam jo sudarytoji kun. Liudvikui Fetingiui, redakcinei komisijai - minėtam kunigui, Klaipėdos universiteto doc. dr. Daliai Kisieliūnaitei, doc. Bronislovui Skirsgilui, ypač jos pastarųjų trejų metų pirmininkui kun. dr. Dariui Petkūnui, kitiems talkininkams. Vyskupas Sabutis liūdnai juokavo, jog daugelis talkininkų abejojo sulauksią šios svajonės išsipildymo, o diskusijos dėl vienos giesmės (barbarybių, pasenusių žodžių keitimo galimybių) trukdavo valandų valandas! Naujos liuteroniško giesmyno laidos parengimas – toli gražu ne vien techninis darbas. Žinome XVIII a. pabaigoje K. G. Milkaus įžiebtą diskusiją dėl G. Ostermejerio išleisto giesmyno, trukusią visą dešimtmetį ir liudijusią, koks opus reikalas – senųjų giesmių kalbos tobulinimas.

Naujasis giesmynas išleistas 10 tūkst. egz. tiražu. Greitu laiku bus išleistas ir giesmyno priedas – knyga vargonininkams „Choralai“ 200 egz. tiražu. Kad naujasis liuteronų giesmynas „Krikščioniškos giesmės“ ir jo priedas „Choralai“ išvystų dienos šviesą, svariai prisidėjo ev. reformatų Bažnyčios kuratorius, Lietuvos Biblijos draugijos direktorius dr. Mykolas Mikalajūnas.

„V.r.ž.“ inf.

Lygios galimybės ir diskriminacija

2007 m. gruodžio 10 d. viešbučio Reval Hotel Lietuva konferencijų centre buvo organizuota baigiamoji konferencija „2007 – Europos lygių galimybių visiems metų palikimas“.

Savo religinei bendrijai gausiai atstovavo septintosios dienos adventistai, – be jų vadovo dar du dvasininkai. Reformatams atstovavo diak. R. Stankevičius, taip pat LERB konsistorijos prezidentė, kuratorė dr. R. Bareikienė, – oficialiai ji atstovavo Mokslų tarybai. Dalyvavo ir Teisingumo ministerijos Religijų reikalų ir teisinio registravimo skyriaus vyr. specialistas Donatas Glodenis. Kitų religinių bendruomenių atstovai nebuvo pastebėti.

Konferenciją atidarė ir pasveikino Lygių galimybių kontrolierė Aušrinė Burneikienė, LR Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas. Konferencijai vadovavo LTV žurnalistas Rimvydas Paleckis.

Visi pranešimai buvo gana išsamūs, įdomūs, paremti sociologiniais tyrimais. Be pranešimų, aktualių skirtingiems visuomenės sluoksniams, tokių kaip Romų bendruomenės socialinės integracijos galimybė, moterų ir homoseksualų diskriminacijos problema, net du pranešėjai pristatė tyrimus dėl diskriminacijos religiniais klausimais. Statistika parodė, kad palankiausiai vertinamos tradicinės religinės bendruomenės – 85,6 proc., kitos svyruoja nuo 6,6 iki 5,3 proc. Įdomu pažymėti tai, kad tyrimas parodė, jog diskriminaciją dėl religinių įsitikinimų patyrė ne tik naujųjų religinių judėjimų atstovai, bet ir apklausti visuomenėje gana teigiamai vertinamos katalikų Bažnyčios informantai. Daugiausiai diskriminacijos dėl religijos pastebėta iš darbdavių (8), mažiau iš žiniasklaidos (5) ir mokslo įstaigų (3). Buvo sakoma, kad Lietuvoje oficialiai nėra valstybinės religijos,

nors dauguma pripažino, kad tai dažniausiai neatitinka tikrovės. Buvo akcentuota, kad diskriminaciją yra patyrę Romos katalikai, Tikėjimo Žodžio bendruomenė, sekmininkai, baptistai ir kt. Galima pasidžiaugti, kad evangelikų reformatų ir liuteronų šiame sąrašė nebuvo. Gal būt galima būtų teigti, kad visuomenė teigiamai žiūri į tradicines, protestantiškas Bažnyčias. Tačiau ar valstybė gali nustatyti religinių bendruomenių tradiciškumo kriterijus?

Labai keista ir simboliška, kad išvakarėse lygių galimybių konferencijos, kurioje buvo kalbama apie diskriminaciją dėl tikėjimo ar

religijos, kitų daugiau ar mažiau pažeidžiamų grupių, įvyko išpuolis prieš Tikėjimo Žodžio bažnyčią. Jie neseniai ant savo pastato, kuriame vyksta pamaldos, o taip pat įsikūrusi privati krikščioniška mokykla, pakabino kryžių ir savo bendrijos pavadinimą. Nepraėjo nė mėnuo, gruodžio 8 d. naktį (iš penktadienio į šeštadienį) devynių langų stiklai buvo išdaužyti... Ši informacija apie religinio pobūdžio išpuolį buvo išplatinta visiems konferencijos „2007 – Europos lygių galimybių visiems metų palikimas“ dalyviams. Įdomu kiek į tai atsilieps, kas pareikš bent moralinę paramą?...

Neseniai lankėmės Baltarusi-

joje, ten girdėjome, kad diskriminuojamos kitokios nei stačiatikių išpažinimo bendruomenės, joms trukdoma registruotis, įsigyti nekilnojamojo turto, tačiau negirdėjau apie vandalizmo aktus. Lietuvoje ne tik kapinėse vartomi kryžiai, bet ir siaubiami maldos namai! Tikėjimo Žodžio bažnyčios patalpose veikia privati krikščioniška mokykla, kurioje mokosi įvairių konfesijų mokiniai. Pedagogai taip pat priklauso įvairioms krikščioniškoms bendruomenėms.

Diak. Raimondas Stankevičius
Sutrumpinta iš interneto svetainės www.religija.lt

Tarptautinis boulingo turnyras Kaune

Reformatų jaunimas, dabar jau LERJD „Radvila“, daugybę metų tarp Kalėdų ir Naujųjų metų rinkdavosi Biržuose į kalėdinį susitikimą. Šie metai buvo ypatingi – susitikimas vyko jau po Naujųjų metų – 2008 metais – ir ne Biržuose, o Kaune, ir turėjo dar vieną skiriamąjį bruožą – boulingo turnyrą.

Jaunimo konferencijos metu entuziastingai sutikta idėja pagaliau buvo įgyvendinta. Po ilgo planavimo, laiko ir vietos derinimo, 2008 m. sausio 19 d. susirinkome Kaune. Nors ir retai taip būna, tačiau susirinko visų trijų skyrių atstovai: seniai matyti, pasiilgti ir pasikeitę veidai! Šiek tiek pasistiprinę ir pasimėgavę egiptiečių virtuve, patraukėme link Kauno ev. liuteronų bažnyčios. Neįprastos jaunimo pamaldos – be gitaros, tačiau su nuoširdžiomis giesmėmis, trumpu, bet įdomiu, daug diskusijų sukėlusiu kun. Rimo Mikalausko pamokslu. Dar kelios tylos, susikaupimo ir maldos akimirkos, keletas nuotraukų atsiminimui, padėkos, pirmieji atsiveikinimai ir turnyras prasidėjo.

Tarptautinis boulingo turnyras vyksta jau antrą kartą, tiesa, be svečių iš užsienio, tačiau vilties dar yra. 2007 m. tarptautinis boulingo turnyras vyko tik tarp kauniečių,

šiemet dalyvavo jau trys LERJD „Radvilos“ skyriai, tad galbūt kitamet prie žaidžiančiųjų būrio prisijungs ir draugai iš kitų šalių.

2007 m. tarptautinio boulingo turnyro nugalėtojas – Dominykas Šukys.

2008 m. tarptautinio boulingo turnyro geriausiai: I vieta – Dainius Viederis (148 taškai), II vieta – Ilona Trečiokaitė (131 taškai), geriausias skyrius – LERJD „Radvila“ Kauno skyrius (108 taškai), aktyviausias sirgalius – Aida Kvedaraitė.

Nepaisant to, kad turime pačius geriausius, sveikiname visus, numušusius bent vieną ar visus

dešimt kėglių, patekusius į geriausiųjų dvilyktuką, ketvertuką ar prisijungusius prie sirgalių. Svarbiausia, kad buvo linksma, tvyrojo džiaugsminga nuotaika, šiek tiek sportinio azarto ir noro dar kartą visiems pabūti kartu.

LERJD „Radvila“ vardu dėkojame: Kauno ev. liuteronų bažnyčios parapijai už atvertas bažnyčios duris ir šiltą sutikimą, kun. Rimui Mikalauskui už galimybę visiems kartu pabūti maldoje, Dainiui Viederiui ne tik už idėją, bet ir puikų jos įgyvendinimą.

LERJD „Radvila“ CV pirmininkė
Viktorija Statauskaitė

Dietrich Bonhoeffer

Apie kvailumą

Dialogo kultūros instituto leidykla netrukus išleis vokiečio, liuteronų teologo Dietricho Bonhoefferio knygą „Pasipriešinimas ir nuolankumas“. Tai laiškų, rašytų Antrojo pasaulinio karo metais koncentracijos stovykloje, rinkinys. Perspausdiname ištrauką iš laikraščio „Šiaurės Atėnai“ 2007 12 15 Nr. 873.

Kvailumas yra pavojingesnis gėrio priešas negu blogybė. Prieš blogį galima protestuoti, jį galima demaskuoti, būtinu atveju jam galima jėga užkirsti kelią, blogyje visada slypi saviardos užuomazgų, kurios pasireiškia, kai blogis žmogui palieka bent jau nemalonų jausmą. Prieš kvailumą esame bejėgiai. Čia nei protestais, nei jėga nieko nepasieksi; argumentais nieko nepėsi; faktais, kurie prieštarauja savo paties neigiamiems nusistatymams, paprasčiausiai nereikia tikėti – tokiais atvejais kvailys pasidaro netgi kritiškas, – o jeigu jie būna neišvengiami, juos paprasčiausiai galima nustumti į antrą vietą. Be to, kvailys, skirtingai nuo blogio, būna savimi absoliučiai patenkintas; jis netgi tampa pavojingas, kai lengvai sudirgintas pereina į puolimą. Todėl su kvailiu reikia būti daug atsargesniam negu su blogiu. Niekada daugiau nebebandysime kvailio įtikinti argumentais, tai – beprasmiška ir pavojinga.

Kad žinotume, kaip įveikti kvailumą, turime pabandyti suprasti jo esmę. Tvirtai galime pasakyti, kad jis – ne tiek intelekto, kiek žmogiška yda. Yra nepaprastai gyvo intelekto žmonių, kurie kvaili, ir intelekto požiūriu labai nepaslančių, kurie tikrai nėra kvaili. Savo nuostabai, šį atradimą padarome dėl tam tikrų situacijų. Ir susidaria ne tiek išpūdį, kad kvailumas yra įgimta yda, o kad tam tikromis aplinkybėmis žmonės gali būti paversti kvailiais, tikriau sakant, leidžiasi paverčiami kvailiais. Toliau išvelgiame, kad ši yda mažiau būdinga uždaro gyvenimo būdo ir vienišiams žmonėms negu mėgs-

tantiems bendrauti asmenims arba nuteistiesiems ir žmonių grupėms. Tad atrodytų, kad kvailumas yra galbūt ne tiek psichologinė, kiek socialinė problema. Jis yra ypatinga istorinių aplinkybių poveikio žmogui forma, tam tikrų išorinių sąlygų šalutinis psichologinio pobūdžio reiškinys. Atidžiau pasižiūrėjus paaiškėja, kad bet koks stiprus išorinis valdžios išsiskleidimas, neturi reikšmės – politinio ar religinio pobūdžio, didelę žmonių dalį nubaudžia kvailumu. Ir netgi atrodo, lyg tai būtų tiesiog socialinis – psichologinis dėsnis. Pirmųjų valdžia negali apsieiti be antrųjų kvailumo. Nepasakytume, kad vykstant šiam procesui tam tikri įgimti žmogaus gabumai – pavyzdžiui, intelektualiniai, – staiga ima silpti ir visiškai išnyksta, bet valdžios išaugimo išpūdis yra toks stulbinantis, kad žmogus netenka vidinio savarankiškumo ir – daugiau ar mažiau nesąmoningai – atsikaso ieškoti asmeninio santykio su susiklosčiusiomis aplinkybėmis. Tai, kad kvailys dažnai būna užsispyręs, neduoda mums pagrindo nepastebėti, kad jis nėra savarankiškas. Net ir kalbėdamas su juo junti, kad turi reikalą ne su juo pačiu, su juo asmeniškai, o su jį užvaldžiusiais šūkiiais, lozungais ir t. t. Jis yra pakerėtas, apakintas, jo paties esybe piktnaudžiaujama, iš jos tyčiojama. Tapęs bevaliu įrankiu, kvailys gali visai tarnauti blogiui ir kartu jis neįstengia to blogio atpažinti. Čia slypi šėtoniško piktnaudžiavimo pavojus, dėl to žmones bus galima galutinai prazudyti.

Bet kaip tik čia iš karto paaiškėja, kad kvailumą galėtų įveikti ne

pamokymo, o išlaisvinimo veiksmai. Bet reikės susitaikyti su tuo, kad visiškas vidinis išsilaisvinimas dažniausiai įmanomas tik tada, kai žmogus išsilaisvina išoriškai; kol tai neįvyks, reikės atsisakyti bet kokių bandymų įtikinti kvailį. Beje, esant tokiai padėčiai turbūt ir suprasime, kad taip susiklosčius aplinkybėms veltui stengsimės sužinoti, ką „liaudis“ iš tikrųjų galvoja ir kodėl gi atsakingai mąstančiam ir veikiančiam žmogui šis klausimas taip pat toks nereikalingas – visada tik konkrečiomis aplinkybėmis. Biblijos žodis, kad Dievo baimė yra išminties pradžių pradžia, byloja, jog vienintelis būdas įveikti kvailumą yra vidinis žmogaus išsilaisvinimas atsakingam gyvenimui Dievo akivaizdoje.

Beje, šiose mintyse apie kvailumą vis dėlto slypi ta paguoda, kad jos niekada neleis, jog didžioji dalis žmonių bet kuriuo atveju būtų laikomi kvailiais. Iš tiesų viskas priklausys nuo to, ar valdžios žmonės daugiau tikės iš žmonių kvailumo, ar iš dvasinio savarankiškumo ir protingumo.

Išėję Amžinybėn

Dr. Alvina Pipinytė Šabanienė Wells (1914 07 30 - 2008 01 12)

Su giliu liūdesių pranešame, kad sausio 12 d. Rochester, MN, JAV, sulaukusi 93 metų mirė Alvina Pipinytė Šabanienė Wells (gimė 1914 m. liepos 30 d. Rygoje, Latvija). Nu- liūdę liko brolis Reinoldas Pipynė su žmona Ieva (Neimanaite), sūnėnai Markas ir Tomas su žmonomis, marti Tunde Šaban, anūikai Philipp, Benjamin, Patricia.

A.a. Alvina baigė medicinos studijas Lietuvoje ir praktikavo Kaune, Vienoje (Austrija) ir Čikagoje. Ortopedijos chirurgijos specialybę užsitarnavo Mayo klinikoje Rocheste-

ryje. Ji buvo pirmoji moteris, baigusi ortopedijos chirurgijos studijas toje klinikoje. Praktiką tęsė Čikagoje, Sun Cityje, Phoenix (Arizona). Priklausė Amerikos lietuvių gydytojų draugijai, buvo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios kuratorė. Velionė buvo našlė a.a. Juozo Šabano ir a.a. teisėjo Alfonso Wells (kilusio iš Žemaitijos), mama Algimanto Šabano, mirusio daugiau kaip prieš 30 metų Vienoje.

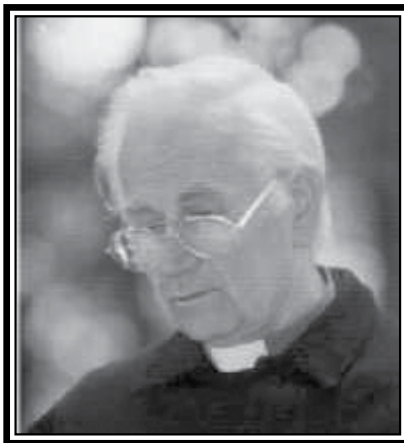
Perspauzdinta iš 2008 m. sausio 15 d. Amerikos lietuvių išeivių laikraščio „Draugas“.

Erikas Laiconas (1928 06 11 - 2008 01 28)

Eidamas 80-uosius metus, mirė kunigas diakonas Erikas Laiconas. Kunigas diakonas Erikas Laiconas gimė 1928 m. birželio 11 d., Bliūdžių kaime, netoli Nemunėlio Radviliškio, Biržų raj.

Mokėsi Jasiškių, Nemunėlio Radviliškio pradinėse mokyklose, 1939–1947 m. – Biržų gimnazijoje. Studijavo 1947–1948 metais Kauno Vyt. Didžiojo universitete, 1948–1953 m. – Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Besimokydamas Akademijoje dirbo melioracijos katedros laborantu. 1953 m. pradėjo dirbti Valstybinio projektavimo instituto elektrifikacijos skyriuje vyr. techniku. 1953–1959 m. dirbo LŽŪA melioracijos katedros asistentu, vyr. dėstytoju. 1969–1989 m. Erikas Laiconas – Vandens ūkio projektavimo instituto grupės vadovas, techninio skyriaus vyriausiasis specialistas, 1990–1991 m. UAB „Darna“ esperantininkų klubo ekskursijų vadovas.

1994 m. pradėjo studijuoti teologiją Klaipėdos universiteto teologijos katedroje ir dirbti Biržų ev. liuteronų parapijos diakonu. 1996 metais baigė studijas ir 1997 m. paskiriamas aptarnauti Alkiškių, Žeimelio ir Biržų latvių ev. liuteronų parapijas. Į kunigus diakonus ordinuotas 1998 metų gegužės 21 dieną per Jėzaus Kristaus dangun

žengimo šventę. Kunigavo Kauno ir Kėdainių ev. liuteronų parapijose bei laikė pamaldas latviškai kalbantiems Žeimelio, Alkiškių, Biržų liuteronams.

Buvo aktyvus esperantininkų judėjimo narys – Kauno profesinių sąjungų kultūros rūmų esperantininkų klubo pirmininkas, Lietuvos esperantininkų asociacijos mokslinės techninės sekcijos vadovas, tarptautinių kongresų dalyvis, taip pat Tarptautinės krikščionių esperantininkų lygos (KELI) atstovas Lietuvoje, Esperanto misijos vadovas Baltijos šalyse, Esperanto Biblijos studijos vadovas Kaune. Esperanto kalba laikė ekumenines pamaldas: 1998 m. – Veisiejuose, 1999 m. – Liepojoje.

Kunigas diakonas Erikas Laiconas iš latvių kalbos išvertė A.

Skrodelio knygelę „Kas yra Šv. Vakarėnė“, keletą straipsnių. Išvertė V. Plute-Olevas „Krikščioniškos bendruomenės istorijos pasakojimus“, išleido knygą „Alkiškių evangelikų liuteronų parapija“. Leido metraščių, skirtą parapijos reikalams, leidinį esperanto kalba „Litovia Kristano“ ir kitus smulkius leidinius. Parengė spaudai knygas „Liuteronų atsiradimas Lietuvoje“, „M. Liuterio gyvenimo momentai laikinų pinigų banknotuose“, „Kauno evangelikų liuteronų parapija“.

Kunigas diakonas Erikas Laiconas š.m. sausio 12 d. kartu su kitais liuteronų kunigais dalyvavo iškilmingose įžanginėse Naujųjų metų pamaldose Vilniuje.

Mirė kunigas diakonas Erikas Laiconas sausio 28 d. ir buvo pašarvotas Kauno ev. liuteronų bažnyčioje, palaidotas sausio 31 d. Kauno Eigulių kapinėse. Liko liūdinti žmona Regina, sūnus Erikas ir dukra Deimantė.

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios Unitas Lithuaniae Sinodas reiškia nuoširdžią užuojautą Velionio artimiesiems bei Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčiai, netekus išbandyto ir patyrusio bendradarbio Kristuje. Palaiminti, kurie liūdi, nes jie bus paguosti. /Mt 5,4/

I N F O R M A C I J A

■ 2007 m. gruodžio 25 d. per Vilniaus reformatų Kalėdų pamaldas giedojo jungtinis liuteronų bažnyčios ir reformatų choras, vadovaujamas liuteronų vadovės Astos Kiaukaitės Saldukienės, akompanavo Jūratė Landsbergytė (vargonai) su sūnumi Vytautu (fleita), pamaldas laikė klebonas kun. Tomas Šernas ir diak. Raimondas Stankevičius, vargonavo Irena Kalvanaitė Pavilanskienė.

■ Gruodžio 27 d. Lietuvos mokslų akademijos biblioteka paminėjo 450 metų LERB Unitas Lithuaniae Sinodo bibliotekos jubiliejų. Per jubiliejui skirtos parodos atidarymą giedojo Vilniaus reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas chormeisterės Janinos Pamarnackienės.

■ Gruodžio 30 d. Vilniaus reformatai per atsisveikinimo su Senaisiais metais pamaldas išgirdo dar vieną vargonininkės Irenos Kalvanaitės Pavilanskienės parengtą siurprizą: solistė Nijolė Kniukštaitė pagiedojo prancūzų

kalėdinę giesmę „Glorija“ (mes ją vadinome „Angelus girdėjome“), pabaigoje - Bize „Maldą“ V.Palčinskaitės žodžiais. Savo gimtajame mieste Tauragėje praėjusiais metais Irena M. Mažvydo ev. liuteronų bažnyčioje suorganizavo sakralinių koncertų ciklą, skirtą 440 - osioms parapijos įkūrimo ir miesto 550 - osioms metinėms. Praėjusią vasarą parapijiečių ir kitų muzikos mylėtojų aukomis bažnyčios vargonus suremontavo meistro Laimio Pikučio firma. Vargonai 2-jų manualų, turi 12 registrų ir įvairias pedalų kombinacijas. Pirmąjį sakralinį koncertą birželio 23 dieną pradėjo dabartinės vargonavimo mokyklos įkūrėjas Leopoldas Digrys ir operos primadona Irena Milkevičiūtė. Rugsėjo 3 dieną pučiamųjų instrumentų muzikos mylėtojus nudžiugino sakralinės muzikos ciklo koncertas, kuriame išgirdo muzikantų porą iš Floridos – trimitininką Todd Craven, trombonininkę Laurie Penpraze bei vargonininkę Jūratę Landsber-

gytę. Spalio 13 dieną M.Mažvydo bažnyčioje vyko Rygos Jėzaus ev. liuteronų bažnyčios vargonininkės, tarptautinių konkursų laureatės Vitos Kalnciemos ir Rygos operos teatro solistės Ingos Šliubovskos koncertas.

■ 2008 m. sausio 12 d., šeštadienį, į pirmuosius išėivijoje lietuvių maldos pusryčius, skirtus Sausio 13-osios aukoms atminti, Churchill viešbutyje, Londone sukvietė organizacinis komitetas, kurio darbe drauge su pasauliečiais dalyvavo dvasininkai: Šv. Kazimiero bažnyčios klebonas Petras Tverijonas, Lietuvių krikščionių bažnyčios pastorė Vilma Ditkevičius. Maldos pusryčių globėjas - LR ambasadorius Londone JE Vygaudas Ušackas.

■ Sausio 19 d. Kaune vyko „Radvilos dienos“ – neeilinės jaunimo pamaldos Kauno liuteronų bažnyčioje, boulingo turnyras „Radvilos“ taurei laimėti, kino filmo peržiūra. Dalyvavo Vilniaus, Kauno, Biržų LERJD „Radvila“ skyriai.

Biržuose Metų žmogumi išrinktas Aurimas Frankas

Biržiečių laikraštis „Šiaurės rytai“ sausio 22d. rašė:

Biržiečiai Metų žmogumi išrinko mero pavaduotoją Aurimą Franką (reformatą, kun. Mykolo Franko anūką - red.past.). Į nominaciją pretendavo beveik trys dešimtys biržiečių, kuriuos siūlė rajono gyventojai. Apdovanojimą teikusi Biržų savivaldybės administracijos direktorė Palmyra Prašmantienė pripažino, kaip buvo sunku „išskaičiuoti“ laimėtoją. Anot jos, kiekviena pieva ar darželis turi puikių žiedų ir paskelbti patį gražiausią esą sudėtinga. Balsų skaičiavimai lėmė, kad nugalėtoju tapo, pasak direktorės, „savivaldybės darželyje išaugintas gvazdikas“ - Biržų rajono mero pavaduotojas Aurimas Frankas. Kaip ir kiekvienais metais, biržiečiai daug balsų atiduoda kunigams. Jie vertina ne

tik dvasininkų pastoracinę, bet ir visuomeninę veiklą. Tikrais žmonių numylėtiniais galima vadinti katalikų kunigą Dalių Tubį ir ev. reformatų kunigą Rimą Mikalauską.

Metų žmogaus nominacijai buvo pasiūlyta ir dar keli biržiečiai – reformatai: Otilija Petronytė – už optimizmą, energiją organizuojant astmininkų klubo „Šalpusnis“ susirinkimus bei įvairius renginius; kraštotyriminkas Jonas Dagilis – už aktyvią kultūrinę, visuomeninę veiklą, už patriotizmą, ikūnytą krašto tyros, publicistikos darbuose.

Svarbiausia nominacija - Biržų Garbė - atiteko dviems išskirtinėms asmenybėms: lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai Janinai Pilėnienei ir rašytojui Petruui Skodžiui.

„V.r.ž.“ inf

*Sveikiname
parapijiečius:*

SAULIŲ DUČINSKĄ,
sausio 1 d. atšventusį
50 metų Jubiliejų,

**IRENĄ VAITKEVIČIŪTĘ-
CIPKŪNIENĘ,**
sausio 1 d. atšventusią
60 metų Jubiliejų,

OLGĄ TAMULĖNAITĘ,
sausio 2d. atšventusią
70 metų Jubiliejų.

*Linkime Jubiliatams geros
sveikatos ir visokeriopus
Dievo palaimos!*

*Vilniaus ev. reformatų parapijos
seniūnų taryba*

REFORMATŲ ŠVENTĖS 2008 METAIS

- Sausio 1 d.....NAUJIEJI METAI. Jėzaus vardo diena
 Sausio 6 d.....IŠMINČIAI (Trys Karaliai)
 Vasario 6 d.....GAVĖNIOS pradžia
 Vasario 13 d.....MALDŲ ir ATGAILOS diena
 Kovo 16 d.....VERBŲ SEKMADIENIS
 prasideda Didžioji savaitė
 Kovo 20 d.....ŽALIASIS KETVIRTADIENIS
 Viešpaties Vakariinės įstatymo diena
 Kovo 21 d.....DIDYSIS PENKTADIENIS
 Kristaus nukryžiuojimas ir mirtis Golgotos kalne
 Kovo 23 -24 d.VELYKOS
 Kristaus prisikėlimo ir mirties Pergalės šventė
 Gegužės 1 d.KRISTAUS DANGUN ŽENGIMO diena,
 Šeštinės (40 dienų po Velykų)
 Gegužės 4 d.MOTINOS diena
 Gegužės 11 d.SEKMINĖS. Šv. Dvasios atsiuntimas
 (50 dienų po Velykų)
 Gegužės 18 d.ŠV. TREJBĖS šventė,
 skirta Šv. Dievo Trejbei pagarbinti
 Birželio 24 d.....JONO KRIKŠTYTOJO gimimo diena
 (Joninės)
 Spalio 5 d.....PJŪTIES PADĖKOS šventė
 Spalio 31 d.....REFORMACIJOS
 Bažnyčios atsinaujinimo šventė
 Lapkričio 23 d.paskutinis Bažnytinių metų sekmadienis
 AMŽINYBĖS, mirusiųjų minėjimo diena
 Lapkričio 30 d.I Advento sekmadienis
 Gruodžio 7 d.....II Advento sekmadienis
 Gruodžio 14 d.....III Advento sekmadienis
 Gruodžio 21 d.....IV Advento sekmadienis
 Gruodžio 24 d.....Kalėdų išvakarės (KŪČIOS)
 Gruodžio 25 - 26 d. KALĖDOS - Kristaus gimimo diena
 Gruodžio 31 d.SENUJŲ METŲ vakaras

VILNIAUS EV. REFORMATŲ PARAPIJAI ATMINTINOS DIENOS:

- Balandžio 21 d.
 Vilniaus ev. reformatų bažnyčios statybos pradžia –
 padėtas kertinis akmuo (1830.04.21)
 Liepos 21 d.
 pašventinta Vilniaus ev. reformatų bažnyčia
 (1835.07.21)

*Lietuvos reformatų
Bažnyčios vadovybė:*
 Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios
Unitas Lithuaniae
 Sinodo Konsistorijos
prezidentė
krt. dr. Renata Bareikienė
 mob. 8 688 8 86 32

*Lietuvos reformatų
kunigų telefonai:*
Gen. superintendentas
kun. Rimas Mikalauskas
 gyv. Biržuose
 mob. 8~686 6 63 83,
Senjoras kun. emeritas Petras Čepas
 gyv. Medekiuose
 tel. 8~450 5 85 77.
kun. Kęstutis Daugirdas
 (šiuo metu tęsia doktorantūros
 studijas Vokietijoje)
 mob. 8~686 6 70 07,
kun. Tomas Šernas
 gyv. Vilniuje
 tel. 213 18 10
 mob. 8~687 5 68 46,
diak. Raimondas Stankevičius
 gyv. Vilniuje
 mob. 8~614 8 25 67
diak. Sigita Švambarienė
 gyv. Biržuose
 mob. 8~681 6 66 61
diak. Gitana Gasiūnaitė
 gyv. Prahoje
 el. p. saules_miestas@yahoo.com
diak. Tomas Sakas
 mob. 8~671 1 16 40
 (šiuo metu tęsia mokslus Vokietijoje)

Parapijos vadovybės telefonai:

Valdybos pirmininkė
krt. dr. Renata Bareikienė
 mob. 8 688 88632
Valdybos pirmininkės pavaduotoja
Donata Indriūnaitė 234 28 24.
Seniūnai:
Vida Cupreva 236 32 24 d.,
 mob. 8 673 0 45 37,
Dalija Gudliauskienė 242 91 18,
 mob. 8 685 74951,
Olga Tamulėnaitė
 277 03 14, mob. 8 613 60242
Rūta Kėželytė mob. 8 685 3 70 27,
Danguolė Juršienė 219 11 09 d.,
 241 69 81 n., mob. 8 612 20 402
Laiškus redakcijai galite rašyti
 Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius
 Dalijai Gudliauskienei
 El. paštas: dalija@mail.lt,
Parengė Dalija Gudliauskienė
Korektorė Dalia Porskietytė
Leidėjas:
 Vilniaus ev. reformatų parapija
 Tiražas 100 egz.